

Nazwa modułu kształcenia	Badania nad dziedzictwem kulturowym w naukach humanistycznych I
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Historii Sztuki
Kod modułu	WH.ODK-L-09
Język kształcenia	Polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p>WIEDZA</p> <p>K_W01 ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu wiedzy o ochronie dóbr kultury w systemie nauk oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej</p> <p>K_W05 ma podstawową wiedzę o dziedzinach i dyscyplinach naukowych powiązanych z ochroną dóbr kultury</p> <p>K_W06 ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie wiedzy o ochronie dóbr kultury i pokrewnych dyscyplinach naukowych</p> <p>K_W10 ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI</p> <p>K_U01 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów</p> <p>K_U02 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów</p> <p>K_U04 potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk humanistycznych w typowych sytuacjach profesjonalnych</p> <p>K_U07 potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, w języku polskim i języku obcym</p> <p>KOMPETENCJE</p> <p>K_K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie</p> <p>K_K02 potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role</p> <p>K_K03 potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania</p> <p>K_K05 ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i innych kontynentów</p>
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy z częścią zajęć do wyboru
Rok studiów	II
Semestr	1-2
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	prof. Marcin Fabiański, prof. Tomasz Gryglewicz, dr Mateusz Grzęda, prof. dr hab. Piotr Krasny, dr hab. Małgorzata Smorąg-Różycka, dr hab. Teresa Rodzińska-Choraży, dr hab. Marek Zgórniak, prof. UJ lub osoby wyznaczone przez Dyрекcję IHS, w ramach posiadanych

	możliwości kadrowych Instytutu
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	prof. Marcin Fabiański, prof. Tomasz Gryglewicz, dr Mateusz Grzęda, prof. dr hab. Piotr Krasny, dr hab. Małgorzata Smorąg-Różycka, dr hab. Teresa Rodzińska-Choraży, dr hab. Marek Zgórniak, prof. UJ lub osoby wyznaczone przez Dyрекcję IHS, w ramach posiadanych możliwości kadrowych Instytutu
Sposób realizacji	wykłady 180 godz., proseminarium 60 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak
Liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	240 godz.
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	27
Bilans punktów ECTS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia sztuki powszechnej (obowiązkowy wykład z egzaminem) – 12 pkt 2. Nauki pomocnicze historii (obowiązkowy wykład na zaliczenie z oceną) – 2 pkt. 3. Proseminarium z zakresu ochrony dóbr kultury (obowiązkowe na ocenę) – 8 pkt 4. Ochrona krajobrazu kulturowego (obowiązkowy wykład na zaliczenie) – 5 pkt.
Stosowane metody dydaktyczne	Zajęcia prowadzone będą metodą tradycyjnego wykładu z prezentacją multimedialną. Omawiane zagadnienia będą objaśniane bardzo bogatym materiałem ilustracyjnym, zaopatrzoną (w miarę możliwości) w opisy, umożliwiające studentom sporządzanie notatek. W ramach modułu odbywać się też będą konwersatoria, proseminarium oraz praktyki terenowe.
Metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	Egzamin sprawdzający wiedzę w zakresie treści zaprezentowanych na wykładzie z historii sztuki powszechnej oraz zawartych w literaturze podanej przez prowadzącego. Kolokwia sprawdzające wiedzę nabytą w toku konwersatoriów; dyskusje przy dziele sztuki w toku praktyk terenowych.
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	<p>Wiedza studenta jest sprawdzana w toku egzaminu ustnego lub pisemnego, a jej podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach.</p> <p>Egzamin z wykładu, prace pisemne na zakończenie proseminarium, kolokwia i testy.</p>
Treści modułu kształcenia	<p>Moduł zawiera następujące zajęcia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia sztuki powszechnej (obowiązkowy wykład z egzaminem) 2. Nauki pomocnicze historii (obowiązkowy wykład na zaliczenie z oceną) 3. Proseminarium z zakresu ochrony dóbr kultury (obowiązkowe na ocenę) 4. Ochrona krajobrazu kulturowego (obowiązkowy

	wykład na zaliczenie)
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	podane w tabelach przedmiotów
Metody i kryteria oceniania	podane w tabelach przedmiotów
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki	program modułu kształcenia przewiduje praktyki zawodowe

Tabele przedmiotów

Nazwa przedmiotu	1. Historia sztuki powszechnej (obowiązkowy wykład z egzaminem)
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Historii Sztuki UJ
Nazwa i kod przedmiotu w module	WH.ODK-L-09-01
Język kształcenia	Polski
Typ przedmiotu	obowiązkowy (w ramach modułu)
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących przedmiot	prof. dr hab. Marcin Fabiański, prof. dr hab. Tomasz Gryglewicz, dr Mateusz Grzęda, dr Urszula Bęczkowska, dr hab. Marek Zgórniak, prof. UJ
Sposób realizacji	wykład ilustrowany zdjęciami
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak wymagań wstępnych
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	120
Stosowane metody dydaktyczne	Zajęcia prowadzone będą metodą tradycyjnego wykładu z prezentacją multimedialną. Omawiane zagadnienia będą objaśniane bardzo bogatym materiałem ilustracyjnym, zaopatrzonym (w miarę możliwości) w opisy, umożliwiające studentom sporządzanie notatek.
Sposób zaliczenia przedmiotu	Egzamin w formie testu
Forma i warunki zaliczenia, metody i kryteria oceniania	<p>Wiedza studenta jest sprawdzana w toku egzaminu pisemnego, a jego podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach.</p> <p>Egzamin z historii sztuki powszechnej będzie miał formę testu pisemnego.</p>
Opis przedmiotu	<p>Zakres wykładu obejmuje najważniejsze zjawiska artystyczne od początków chrześcijaństwa do czasów współczesnych, ukazane w porządku chronologiczno-problemowym. Zaprezentowane zostaną zarówno długofalowe procesy, w wyniku których kształtowały się trwałe tendencje w sztuce, jak też pojedyncze, wybrane dzieła wraz z ich pierwotnym kontekstem historycznym, literackim, etc. Przeprowadzone analizy materiału zabytkowego będą okazją do zaznajomienia studentów z różnymi trendami metodologicznymi w naukach humanistycznych i zapoznania ich z najnowszą literaturą przedmiotu.</p> <p>Spis zagadnień:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sztuka wczesnochrześcijańska do r. 313 2. Sztuka chrześcijańska od panowania Konstantyna Wielkiego do upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie 3. Sztuka wczesnobizantyńska do r. 843 4. Sztuka w okresie wędrówek ludów 5. Sztuka karolińska 6. Sztuka ottońska 7. I sztuka romańska

8. Początki sztuki romańskiej
9. Formowanie się i rozwój szkół regionalnych w sztuce romańskiej XI-XIII w.
10. Sztuka w okresie średniobizantyńskim
11. Gotyk katedralny we Francji
12. Recepcja gotyku i kształtowanie się szkół regionalnych w Europie
13. Sztuka zgromadzeń religijnych w czasach "rewolucji mendykanckiej"
14. Sztuka ok. 1200 versus gotyk alternatywny
15. Protorenesans włoski XIII-XIV w.
16. Sztuka dworska XIV w.
17. Renesans Paleologów
18. Rzeźba późnogotycka w krajach Rzeszy
19. Malarstwo w Niderlandach XV w.
20. Późny gotyk - "styl między stylami"
21. Architektura renesansowa i manierystyczna we Włoszech w. XV-XVI
22. Malarstwo renesansowe i manierystyczne we Włoszech
23. Rzeźba renesansowa i manierystyczna we Włoszech
24. Sztuka francuska okresu renesansu i manieryzmu, w. XVI
25. Malarstwo niemieckie w. XVI
26. Sztuka Czech okresu renesansu i manieryzmu, w. XVI
27. Architektura barokowa we Włoszech w w. XVII
28. Malarstwo i rzeźba we Włoszech w w. XVII
29. Architektura doby baroku we Francji
30. Malarstwo we Francji w w. XVII
31. Malarstwo w. XVII we Flandrii i Holandii
32. Malarstwo barokowe w Hiszpanii
33. Malarstwo rokokowe we Francji
34. Architektura klasycyzmu w Anglii, Francji, Niemczech, Włoszech i Rosji
35. Malarstwo klasycystyczne we Francji, Anglii i Niemczech.
36. Rzeźba klasycystyczna w Europie
37. Neogotyck w XVIII wieku
38. Historyzm romantyczny w architekturze europejskiej
39. Malarstwo romantyczne w Anglii, Niemczech i Francji
40. Rzeźba europejska okresu romantyzmu
41. Malarstwo w kręgu akademii
42. Prerafaelici i malarstwo angielskie 2 poł. XIX wieku

	<p>43. Historyzm dojrzały w architekturze europejskiej</p> <p>44. Realizm w malarstwie europejskim</p> <p>45. Impresjonizm</p> <p>46. Rzeźba 2 połowy XIX wieku.</p> <p>47. Architektura późnego historyzmu w Europie</p> <p>48. Postimpresjonizm</p> <p>49. Symbolizm w sztuce przełomu wieków</p> <p>50. Architektura secesyjna</p> <p>51. Rzeźba przełomu wieków XIX i XX</p> <p>52. Sztuka użytkowa w 2 poł. XIX w. i pocz. XX w.</p> <p>53. Urbanistyka wieku XIX</p> <p>54. Początki sztuki awangardowej wieku XX w. (fowizm, ekspresjonizm, kubizm i futuryzm)</p> <p>55. Powstanie i rozwój abstrakcjonizmu do wybuchu II wojny światowej (twórczość Kandinskiego, orfizm, suprematyzm, neoplastycyzm, elementarizm, konstruktywizm i in.)</p> <p>56. Dadaizm i surrealizm</p> <p>57. Architektura modernistyczna i postmodernistyczna wieku XX</p> <p>58. Główne kierunki rzeźby XX wieku</p> <p>59. Tendencje figuratywne w malarstwie wieku XX i początków wieku XXI (nowa rzeczowość, realizm i hiperrealizm, nowa figuracja, neoekspresjonizm, transawangarda, nowy pop)</p> <p>60. Abstrakcja niegeometryczna w Europie i w USA po II wojnie światowej</p> <p>61. Kierunki neoawangardowe w latach 60. XX wieku (pop-art, op-art, nowy realizm, arte povera, minimalizm, land art., konceptualizm, akcjonizm)</p> <p>62. Sztuka intermedialna i w przestrzeni publicznej (video-art i wideo-instalacje, bio-art, net-art, street-art, plakat, performance, sztuka interaktywna)</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>SZTUKA ŚREDNIOWIECZNA</p> <p>- J. Le Goff, <i>Kultura średniowiecznej Europy</i>, Warszawa 1970</p> <p>- G. Henderson, <i>Wczesne średniowiecze</i>, Warszawa 1984</p> <p>- P. Skubiszewski, <i>Malarstwo karolińskie i przedromańskie</i>, Warszawa 1973</p> <p>- P. Skubiszewski, <i>Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku</i>,</p>

Lublin 2001

- K. J. Conant, *Carolingian and Romanesque Architecture 800 to 1200*, Harmondsworth 1959 (wyd. I); zalecane wydanie II (poprawione) z roku 1978, w bibliotece Instytutu
- Żarnecki J., *Sztuka romańska*, Kraków 2005
- Z. Świechowski, L. Nowak, B. Gumińska, *Sztuka romańska*, Warszawa 1976
- H. Fillitz, *Das Mittelalter*, Berlin 1969 (Propyläen Kunstgeschichte Bd. 5)
- O. von Simson, *Das hohe Mittelalter*, Berlin 1972 (Propyläen Kunstgeschichte Bd. 6)
- P. Frankl, *Gothic Architecture* [1962], Harmondsworth 2000
- P. Williamson, *Gothic Sculpture 1140-1300*, New Haven, London 1995
- P. Lasko, *Ars Sacra 800-1200*, New Haven, London 1994
- O. von Simson, *Katedra gotycka*, Warszawa 1989
- W. Sauerländer, *Rzeźba średniowieczna*, Warszawa 1978
- J. White, *Art and Architecture in Italy 1250-1400*, Harmondsworth 1966 (wyd. I i kolejne)
- M. Skubiszewska, *Malarstwo w Italii w latach 1250-1400*, Warszawa 1980
- J. Białostocki, *Spätmittelalter und beginnende Neuzeit*, Berlin 1972 (Propyläen Kunstgeschichte Bd 7)
- J. Białostocki, *Sztuka XV wieku. Od Parlerów do Dürera*, Warszawa 2011
- R. Roman (red.), *Sztuka romańska*, Koln 2004
- R. Toman (red.), *Gotyck*, Koln 1998
- W. Marcinkowski, *Sztuka około roku 1400 - spór o pojęcia*, [w:] *Magistro et amico. Studia. Lechowi Kalinowskiemu w osiemdziesięciolecie urodzin*, Kraków 2002, s. 51-62
- W. Marcinkowski, *Co to jest piękna Madonna? Uwagi o wzajemnym powiązaniu formy, ikonografii i funkcji w sztuce późnogotyckiej*, [w:] *Prawda i twórczość*, red. Mateusz Kapustka, Wrocław 1998, s. 39-53
- W. Marcinkowski, *Mikołaj z Lejdy a rzeźba późnogotycka w Europie środkowo-wschodniej. Przegląd najnowszych*

publikacji, „Folia Historiae Artium”, Seria Nowa, t. 7, 2001, s. 123–154

SZTUKA Wczesnochrześcijańska I Bizantyńska

- W.F. Deichmann, *Archeologia chrześcijańska*, Warszawa 1994

- B. Filarska, *Początki architektury chrześcijańskiej*, Lublin 1983

- B. Filarska, *Początki sztuki chrześcijańskiej*, Lublin 1986

- E. Jastrzębowska, *Sztuka wczesnochrześcijańska*, Kraków 2008

- *Encyklopedia kultury bizantyńskiej* red. O. Jurewicz, Warszawa 2002

- Stern H., *Sztuka bizantyńska*, Warszawa 1975

- T. Mathews, *The early Churches of Constantinople: Architecture and Liturgy*, University Park 1971

- E. Kitzinger, *Byzantine Art in the Making*, Cambridge, 1977

- J. Beckwith, *Early Christian and Byzantine Art*, New Haven 1993

- H.C. Evans, ed., *The Glory of Byzantium*, New York 1997

- H.C. Evans, ed., *Byzantium: faith and power (1261-1557)*, New York 2004

SZTUKA Nowożytna

- A. Bochnak, *Historia sztuki nowożytnej* [skrypt bez ilustracji], t. I-II, Warszawa-Kraków 1970

- *Sztuka świata*, red. T. Chrzanowski, t. 6 i 7 (1994)

- P. i L. Murray, *Sztuka renesansu*, Wrocław 1999

- M. Levey, *Wczesny renesans* (1972)

- Z. Ważbiński, *Malarstwo Quattrocenta* (1972)

- M. Levey, *Dojrzały renesans* (1980)

- J. Shearman, *Manieryzm* (1970)

- M. Fabiański, *Manieryzm*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. XI (2006)

- M. Rzepińska, *Malarstwo Cinquecenta* (1976)
 - T. DaCosta Kaufmann, *Court, Cloister and City* (1995)
 - A. Chastel, *Sztuka włoska*, t. I-II (1978)
 - P. Murray, *Architektura włoskiego renesansu* (1999)
 - J. Białostocki, "Barok": styl, epoka, postawa, w: tegoż, *Pięć wieków myśli o sztuce* (1976), s. 220-248
 - K. Secomska, *Malarstwo francuskie XVII wieku* (1985)
 - W. Tomkiewicz, *Rokoko* (1988)
 - K. Kalinowski, *Architektura doby baroku na Śląsku* (1977)
 - J. Wrabec, *Barokowe kościoły na Śląsku w XVIII w.* (1986)
 - M. Rzepińska, *Siedem wieków malarstwa europejskiego* (różne wydania)
- KLASYCYZM, SZTUKA XIX w., SZTUKA ok. 1900:**
- M. Porębski, *Dzieje sztuki w zarysie*, t. III, Warszawa 1988
 - *Sztuka świata*, t. VIII, Warszawa 1995
 - R. Rosenblum i H.W. Janson, *Art of the Nineteenth Century. Painting and Sculpture*, London 1984
 - D. Watkin, *Historia architektury zachodniej*, Warszawa 2001
 - R. Middleton, D. Watkin, *Neoclassical and 19th-Century Architecture*, t. I-II, London 1987
 - W. Kalnein, M. Levey, *Art and Architecture of the Eighteenth Century in France*, London 1973
 - C. Mignot, *Architektur des 19. Jahrhunderts*, Köln 1994
 - P. Krakowski, *Teoretyczne podstawy architektury wieku XIX*, Kraków 1979 (PHS, XV)
 - W. Bałus, *Zjawisko historyzmu w architekturze wieku XIX. Próba opisu*, "Dzieła i Interpretacje", 3, 1995, s. 69-80
 - K. Curran, *The Romanesque Revival. Religion, Politics and Transnational Exchange*, Pensilvania State University 2003
 - M. Zgórniak, *Wokół neorenesansu w architekturze wieku XIX*, Kraków 1987 (PHS, XVIII)
 - K. Milde, *Neurenaissance in der deutschen Architektur des*

19. *Jahrhunderts*, Dresden 1981

- A. Rottermund, *Rola doktryny Jean-Nicolas-Louis Duranda w architekturze europejskiej I poł. XIX wieku*, [w:] *Myśl o sztuce*, Warszawa 1976, s. 143-150

- A. Sutcliff, *Paris. An Architectural History*, New Haven-London 1993

- R. Wagner-Rieger, *Wiens Architektur im 19. Jahrhundert*, Wien 1970

- R. Dixon, S. Muthesius, *Victorian Architecture*, London 1978

- A. Kotula, P. Krakowski, *Rzeźba XIX wieku*, Kraków 1980

- H. Honour, *Neoklasycyzm*, Warszawa 1972

- H. Honour, *Romanticism*, London 1981

- *The Romantics to Rodin. French Nineteenth-Century Sculpture from north American Collection*, Los Angeles 1980

- A. Kowalczykova, *Pejzaż romantyczny*, Kraków 1982

- T. Żuchowski, *Patriotyczne mity i toposy. Malarstwo niemieckie lat 1800-1848*, Poznań 1992

- M. Poprzęcka, *Akademizm*, wyd. 3, Warszawa 1989

- T. Buser, *Religious Art in the Nineteenth Century in Europe and America*, New York 2002

- P. Driskel, *Representing Belief. Religion, Art, and Society in Nineteenth-Century France*, University Park 1992

- *Historienmalerei in Europa: Paradigmen in Form, Funktion und Ideologie*, red. E. Mai, Mainz 1990

- *Der Traum vom Glück. Die Kunst des Historismus in Europa*, red. H. Fillitz, Wien 1996.

- B. S. Wright, *Painting and History during the French Restoration*, Cambridge 1997

- L. Nochlin, *Realizm*, Warszawa 1974

- H. Hofstätter, *Symbolizm*, Warszawa 1980

- M. Wallis, *Secesja*, wyd. 3, Warszawa 1987

- P. Vergo, *Art in Vienna 1898-1918 : Klimt, Kokoschka, Schiele and their contemporaries*, London 2007

- *Art et industrie: les arts décoratifs en Belgique au XIXe*

siècle, Bruxelles 2004

- J. Howard, *Art Nouveau: international and national styles in Europe*, NY 1996

- F. Frascina (i in.), *Modernity and modernism: French painting in the nineteenth century*, New Haven, London 1994

- Z. Kępiński, *Impresjoniści u źródeł swych obrazów*, Wrocław 1976

- W. Juszcak, *Postimpresjoniści*, Warszawa 1972

- *Gauguin und die Schule von Pont-Aven*, red. Isabelle Cahn, Antoine Terrasse, München 1998

- A. Szczerski, *Wzorce tożsamości: recepcja sztuki brytyjskiej w Europie Środkowej około roku 1900*, Kraków 2002.

- T. Gryglewicz, *Malarstwo Europy Środkowej 1900-1914*, Kraków 1992

SZTUKA WIEKU XX i POCZĄTKÓW XXI

I. Opracowania ogólne:

Marilyn Stokstad, *Art History*, second edition, New York 2002 (Prentice Hall)

Sztuka świata, wyd. Arkady, Warszawa 2009

tom 9 (I połowa XX wieku) red. Wojciech Włodarczyk

tom 10 (II połowa XX wieku) red. Wojciech Włodarczyk

Mieczysław Porębski, *Dzieje sztuki w zarysie*, t. 3: *Wiek XIX i XX*, Warszawa 1988

Adam Kotula, Piotr Krakowski, *Malarstwo, rzeźba, architektura. Wybrane zagadnienia plastyki współczesnej*, Warszawa 1972, 1978 (PWN)

Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa, wybrały i opracowały: Elżbieta Grabska i Hanna Morawska, Warszawa 1969 (PWN)

II. Dzieje awangardy i modernizmu 1 poł. XX wieku:

Mieczysław Porębski, *Granica współczesności*, Wyd. II, Warszawa 1989 (WAiF, seria: *style – kierunki - tendencje*)

Porębski, Mieczysław, *Kubizm. Wprowadzenie do sztuki XX wieku* (Wydanie III), Warszawa 1986 (WAiF)

John Willett, *Ekspresjonizm*, Warszawa 1976 (WAiF, seria:

style - kierunki - tendencje)

Christa Baumgarth, *Futuryzm*, Warszawa 1978 (WAiF, seria: *style - kierunki - tendencje*)

Adam Kotula, Piotr Krakowski, *Sztuka abstrakcyjna*, Warszawa 1973 (WAiF, seria: *style- kierunki- tendencje*)

Hans Richter, *Dadaizm*, Warszawa 1983 (WAiF, seria: *style- kierunki- tendencje*)

Gillian Naylor, *Bauhaus*, Warszawa 1977 (WAiF, seria: *style- kierunki- tendencje*)

Paul Overy, *De Stijl*, Warszawa 1979 (WAiF, seria: *style- kierunki- tendencje*)

Turowski, Andrzej, *W kręgu konstrukttywizmu*, Warszawa 1979 (WAiF, seria: *style- kierunki- tendencje*)

Andrzej Turowski, *Wielka utopia awangardy. Artystyczne i społeczne utopie w sztuce rosyjskiej 1910-1930*, Warszawa 1990 (PWN)

Andrzej Turowski, *Między sztuką a komuną. Teksty awangardy rosyjskiej 1910-1932*, Kraków 1998 (Universitas)

Krystyna Janicka, *Surrealizm*, Warszawa 1973, (WAiF, seria: *style – kierunki - tendencje*)

Janicka, Krystyna, *Światopogląd surrealizmu. Jego założenia i konsekwencje dla twórczości i teorii sztuki*, Warszawa 1985 (WAiF)

Szczerski, Andrzej, *Modernizacje. Sztuka i architektura w nowych państwach Europy środkowo-wschodniej 1918-1939*, Łódź 2010 (Muzeum Sztuki w Łodzi)

III. Okres po II wojnie światowej:

Alicja Kępińska, *Żywioł i mit. Żywioł i chaos jako wartość w sztuce action painting w świetle badań nad strukturą mitów i „świadomością mityczną”*, Kraków-Wrocław 1983 (Wydawnictwo Literackie)

Urszula Czartoryska, *Od pop-artu do sztuki konceptualnej*, Warszawa 1973, (WAiF, seria: *style – kierunki - tendencje*)

Piotr Krakowski, *O sztuce nowej i najnowszej*, Warszawa 1981 (PWN)

Maria Hussakowska, *Minimalizm*, Kraków 2003 (Instytut Historii Sztuki UJ)

Grzegorz Dziamski, *Awangarda po awangardzie. Od neoawangardy do postmodernizmu*, Poznań 1995 (Wydawnictwo Fundacji Humaniora)

Łukasz Guzek, *Sztuka instalacji. Zagadnienie związku przestrzeni i obecności w sztuce współczesnej*, Warszawa 2007 (Wydawnictwo Neriton)

Monika Bakke, *Bio-transfiguracje. Sztuka i estetyka posthumanizmu*, Poznań 2010 (Wydawnictwo UAM)

Ryszard W. Kluszczyński, *Sztuka interaktywna. Od dzieła-instrumentu do interaktywnego spektaklu*, Warszawa 2010 (Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne).

Nicholas Gane, *Świat graffiti. Sztuka pięciu kontynentów*, Warszawa 2008 (Wydawnictwo Albatros)

IV. Architektura:

Adam Kotula, Piotr Krakowski, *Architektura współczesna*, Kraków 1967 (Wydawnictwo Literackie)

Charles Jencks, *Architektura postmodernistyczna*, Warszawa 1987 (Arkady)

V. Rzeźba:

Adam Kotula, Piotr Krakowski, *Rzeźba współczesna*, Warszawa 1980 (WAiF, seria: *style – kierunki - tendencje*)

Nazwa przedmiotu	Nauki pomocnicze historii (obowiązkowe konwersatorium na zaliczenie z oceną)
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Historii Sztuki UJ
Nazwa i kod przedmiotu w module	WH.ODK-L-09-03
Język kształcenia	Polski
Typ przedmiotu	obowiązkowy (w ramach modułu)
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących przedmiot	dr Piotr Rabiej lub osoby wskazane przez dyrekcję IH
Sposób realizacji	wykład konwersatoryjny
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak wymagań wstępnych
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład
Sposób zaliczenia przedmiotu	Zaliczenie z oceną
Forma i warunki zaliczenia, metody i kryteria oceniania	<p>Wiedza studenta jest sprawdzana w toku zaliczenia pisemnego, a jego podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach.</p> <p>Kolokwium obejmujące wszystkie zagadnienia przedstawione na zajęciach.</p>
Opis przedmiotu	<p>Zajęcia dotyczą problematyki źródłoznawczej w zakresie szeroko rozumianego kanonu nauk pomocniczych historii. Po ukończeniu kursu NPH student powinien rozumieć i potrafić posługiwać się podstawowymi pojęciami takich nauk jak źródłoznawstwo, paleografia, epigrafika, bibliologia historyczna, dyplomatyka, chronologia, sfragistyka, heraldyka, genealogia, geografia historyczna, numizmatyka i archeologia prawna, jak również znać szereg zagadnień szczegółowych z ich zakresu. W zakresie krytyki źródeł narracyjnych (źródłoznawstwa) student ma znać podstawowe pojęcia z tego zakresu, rozumieć różne koncepcje (definicje) źródłoznawstwa, wiedzieć na czym polega nowoczesna krytyka tekstu, znać klasyfikacje źródeł historycznych, umieć określić strukturę źródła historycznego, znać gatunki źródeł historiograficznych i najważniejsze pomniki historiografii średniowiecznej i wczesnonowożytnej, znać metody historycznoliterackie, posiadać ogólną wiedzę z zakresu rozwoju kultury literackiej oraz znać konwencje stylistyczne źródeł historycznych.</p> <p>W zakresie paleografii student ma znać dzieje pisma łacińskiego (dyplomatycznego, kodeksowego i epigraficznego) w starożytności, średniowieczu i początkach epoki nowożytnej, rozpoznawać rodzaje pisma łacińskiego i potrafić je zadatować, umieć rozwiązać podstawowe skróty brachygraficzne oraz określić typ dowolnej inskrypcji.</p> <p>W zakresie dyplomatyki student ma znać dzieje dokumentu na Zachodzie i koncepcje na temat jego recepcji w Polsce, potrafić zidentyfikować typ dowolnego dokumentu oraz przeanalizować jego budowę (formuły).</p> <p>W zakresie bibliologii historycznej student ma znać dzieje książki rękopiśmiennej i drukowanej.</p>

	<p>W zakresie chronologii student ma znać dzieje i budowę kalendarza (juliańskiego, gregoriańskiego i rewolucyjnego), strukturę roku liturgicznego Kościoła łacińskiego oraz potrafić swobodnie przeliczać daty.</p> <p>W ramach genealogii student ma potrafić obliczyć stopnie pokrewieństwa, znać rodzaje i budowę tablic genealogicznych, potrafić samodzielnie zbudować poprawną przykładową tablicę ascendentów (wywód przodków) lub tablicę descendentów, znać badania na średniowiecznymi rodami rycerskimi (polskie szkoły genealogiczne i modele monografii rodów rycerskich), znać źródła do genealogii oraz herbarze staropolskie i porozbiorowe.</p> <p>W zakresie heraldyki student ma znać genezę herbów na Zachodzie i w Polsce, dzieje i ikonografię Orła Białego od średniowiecza do XX w., dzieje polskich herbów ziemskich, źródła ikonograficzne i opisowe do dziejów polskiej heraldyki rycerskiej, umieć poprawnie opisać (blazonować) dowolny herb, znać współczesną heraldykę samorządową, jak również dzieje polskich weksyliów państwowych i narodowych (od średniowiecza do czasów współczesnych) oraz najstarszych polskich orderów. Student musi znać również (w tym z autopsji) najważniejsze pomniki heraldyczne w sztuce Krakowa (Zamek Królewski i katedra na Wawelu, Kamienica Hetmańska, Bazylika Mariacka, Sukiennice).</p> <p>W zakresie sfragistyki student ma znać dzieje i ikonografię pieczęci monarszych (książęcych i królewskich) w Polsce średniowiecznej i wczesnonowożytnej.</p> <p>W zakresie numizmatyki student ma znać karoliński system monetarny i jego elementy, dzieje (systemy, reformy, gatunki monet) i ikonografię polskich monet średniowiecznych, nowożytnych oraz pieniądza państw zaborczych w XVIII-XX w.</p> <p>W zakresie archeologii prawnej student ma znać dzieje polskich insygniów królewskich oraz polskiego ceremoniału koronacyjnego.</p> <p>W zakresie geografii historycznej student ma znać rodzaje i elementy krajobrazu historycznego oraz historyczne podziały (państwowe i kościelne) ziem polskich w czasach Rzeczypospolitej Obojga Narodów i w dobie porozbiorowej.</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - J. Szymański, <i>Nauki pomocnicze historii</i>, wyd. nowe, Warszawa 2001. - <i>Chronologia polska</i>, pod red. B. Włodarskiego, Warszawa 1957 [reprint: Warszawa 2007]. - J. Dąbrowski, <i>Dawne dziejopisarstwo polskie (do roku 1480)</i>, Wrocław 1964. - W. Drelicharz, Z. Piech, <i>Dawne i nowe herby Małopolski</i>, Kraków 2004. - W. Dworzaczek, <i>Genealogia</i>, Warszawa 1959.

- K. Filipow, *Falerystyka polska XVII – XIX w.*, Białystok 2003.
- W. Garbaczewski, *Ikonoğrafia monet piastowskich 1175 - ok.1280*, Warszawa-Lublin 2007.
- A. Gieysztor, *Zarys dziejów pisma łacińskiego*, Warszawa 1973.
- Z. Gloger, *Geografía historyczna ziem dawnej Polski*, Kraków 1985 [reprint wyd. z 1900].
- K.Górski, *Wstęp*, w: *Jana Długosza Banderia Prutenorum*, wyd. K. Górski, Warszawa 1958.
- *Jak czytać rękopis średniowieczny*, pod red. P.Géhin, tłum. B. Spieralska, Warszawa 2008.
- A. Jaworska, *Orzeł Biały. Herb państwa polskiego*, Warszawa 2003.
- M. Kaganiec, *Heraldyka Piastów śląskich 1146 – 1707*, Katowice 1992.
- S. Kętrzyński, *Zarys nauki o dokumencie polskim wieków średnich*, t. I, Warszawa 1934, wyd.2: Poznań 2008.
- R. Kiersnowski, *Moneta w kulturze wieków średnich*, Warszawa 1988.
- Z. Kozłowska-Budkowa, *Repertorium polskich dokumentów doby piastowskiej*, wyd.2, Kraków 2006.
- S. K. Kuczyński, *Polskie herby ziemskie. Geneza, treści, funkcje*, Warszawa 1993.
- J. Lilejko, *Regalia polskie*, Warszawa 1987.
- W. Maisel, *Archeologia prawna Polski*, Warszawa-Poznań 1982.
- W. Maisel, *Archeologia prawna Europy*, Warszawa-Poznań 1989.
- J. Naumowicz, *Geneza chrześcijańskiej rachuby lat. Historyczno-teologiczne podstawy systemu Dionizego Mniejszego*, Kraków 2000.
- T. Nowakowski, *Idee areng dokumentów ksiąg polskich do połowy XIII wieku*, Bygdoszcz 1999.
- *Orzeł Biały - 700 lat herbu państwa polskiego*. 26 czerwca - 15 października 1995 [Katalog wystawy na Zamku Królewskim w Warszawie], Warszawa 1995.

- T. Panfil, *Lingua symbolica. O pochodzeniu i znaczeniach najstarszych symboli heraldycznych w Polsce*, Lublin 2002
- M. Pastoureau, *Średniowieczna gra symboli*, przeł. H. Igalson-Tygielska, Warszawa 2006.
- A. Petrucci, *Pismo. Idea i przedstawienie*, przeł. A. Osmólska-Mętrak, red. nauk. J.Kujawiński, Warszawa 2010.
- W. Drelicharz, *Przedmowa*, w: *Pomniki epigrafiki i heraldyki dawnej Rzeczypospolitej na Ukrainie*, pod red. W. Drelicharza, t. I, Kraków 2005, s. 7-38.
- Z. Piech, *Ikonografia pieczęci Piastów*, Kraków 1993.
- Z. Piech, *Monety, pieczęcie i herby w systemie symboli władzy Jagiellonów*, Warszawa 2003.
- E. Potkowski, *Książka rękopiśmienna w kulturze Polski średniowiecznej*, Warszawa 1984.
- J. Ptak, *Chorągiew w komunikacji społecznej w Polsce piastowskiej i jagiellońskiej*, Lublin 2002.
- W. Semkowicz, *Paleografia łacińska*, wyd. 2, Kraków 2002.
- H. Seroka, *Herby miast małopolskich do końca XVIII wieku*, Warszawa 2002.
- K. Skupieński, *Funkcje małopolskich dokumentów w sprawach prywatnych do roku 1306*, Lublin 1990.
- J. Szymański, *Herbarz średniowiecznego rycerstwa polskiego*, Warszawa 1994.
- J. Szymański, *Pismo łacińskie i jego rola w kulturze*, Wrocław 1975.
- B. Trelińska, *Gotyckie pismo epigraficzne w Polsce*, Lublin 1991.
- J. Wiesiołowski, *Kolekcje historyczne w Polsce średniowiecznej XIV - XV wieku*, Wrocław 1967.
- *Współczesna heraldyka samorządowa i jej problemy*, pod red. W. Drelicharza i Z. Piecha, Kraków 2000.
- Zbiór prac nt. rodów rycerskich (J. Bieniak, *Rody rycerskie jako czynnik struktury społecznej w Polsce XIII - XIV w. Uwagi problemowe*, w: *Polska w okresie rozdrobnienia feudalnego*, pod red. H.Łowmiańskiego, Wrocław 1973, s. 161–201; przedruk. w: J. Bieniak, *Polskie rycerstwo średniowieczne. Wybór pism*, Kraków 2002, s. 57 – 82.

- J. Pakulski, *Z metodologii i metodyki badań nad rodami rycerskimi w średniowiecznej Polsce*, "Acta Universitatis Nicolai Copernici", t. 54: Historia, z. 8, 1973, s. 23 - 36.

- W. Semkowicz, *Ród Pałuków*, Rozprawy Akademii Umiejetności. Wydz. Hist. - Filozof., t. 49, Kraków 1907, s. 151 – 166).

- Z. Żygulski, *Uwagi o Rolce Sztokholmskiej*, w: „Studia do dziejów dawnego uzbrojenia i ubioru wojskowego”, cz. IX-X, Kraków 1988, s. 5-21.

Nazwa przedmiotu	Proseminarium z zakresu ochrony dóbr kultury (obowiązkowe na ocenę)
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Historii Sztuki UJ
Nazwa i kod przedmiotu w module	WH.ODK-L-09-03
Język kształcenia	Polski
Typ przedmiotu	Obowiązkowy (w ramach modułu)
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących przedmiot	dr Michał Kurzej
Sposób realizacji	Seminarium
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	60
Stosowane metody dydaktyczne	Dyskusja na temat referowanych prac lub lektury wskazanej przez prowadzącego, zajęcia i dyskusje przy dziełach sztuki, lektura tekstów źródłowych
Sposób zaliczenia przedmiotu	Zaliczenie na ocenę
Forma i warunki zaliczenia, metody i kryteria oceniania	<p>Wiedza studenta jest sprawdzana w toku zaliczenia pracy pisemnej, a jej podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach.</p> <p>Zaliczenia prac pisemnych dokonuje się na podstawie złożonego egzemplarza pracy w wersji papierowej, w której zostały uwzględnione poprawki wskazane przez prowadzącego zajęcia. Prowadzący ustala harmonogram prezentowania prac w toku zajęć, a ostateczny termin złożenia pierwszej wersji do poprawki to ostatni dzień zajęć dydaktycznych. Prowadzący zajęcia ma prawo odmówić zaliczenia pracy nieuwzględniającej wskazanych przez niego korekt i złożonej w drugim tygodniu sesji poprawkowej.</p> <p>Regularne uczęszczanie na zajęcia, złożenie pracy proseminaryjnej i jej przyjęcie przez prowadzącego. Postępy w pisaniu pracy będą sprawdzane w trakcie referowania jej fragmentów na proseminarium i w czasie konsultacji z prowadzącym/ Wymagana jest umiejętność napisania i właściwego zredagowania (kompozycja, przypisy, dobór ilustracji) tekstów historyczno-artystycznych oraz dotyczących ochrony dóbr kultury (zawierających prawidłowe z punktu widzenia faktografii i metodologii ustalenia badawcze i interpretacje) z wykorzystaniem literatury polskiej i obcojęzycznej</p>
Opis przedmiotu	Celem zajęć jest przygotowanie studenta do zajęć seminaryjnych z zakresu ochrony dóbr kultury, wyrobienie umiejętności pisania samodzielnej pracy seminaryjnej lub magisterskiej. Proseminarium ma przygotować studenta do samodzielnej analizy problemów ochrony dóbr kultury (w różnych aspektach), zapoznać go z metodologią badań nad ochroną dóbr kultury. Analizowane są też wybrane teksty źródłowe i prace naukowe na temat ochrony dóbr kultury i konserwacji zabytków. W drugim semestrze studenci

	prezentują prace związane z problematyką wyznaczaną przez prowadzącego zajęcia. Prace te czytane w trakcie zajęć i poddawane dyskusji
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	Literatura jest zależna od tematów prac podjętych przez studentów w danym roku i jest z nimi konsultowana indywidualnie

Nazwa przedmiotu	Ochrona krajobrazu kulturowego (obowiązkowy wykład z egzaminem)
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Historii Sztuki
Nazwa i kod przedmiotu w module	WH.ODK-L-09-04
Język kształcenia	Polski
Typ przedmiotu	Obowiązkowy (w ramach modułu)
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących przedmiot	Dr Beata Kwiatkowska-Kopka
Sposób realizacji	Wykład z egzaminem
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak wymagań wstępnych
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład ilustrowany slajdami, zajęcia terenowe.
Sposób zaliczenia przedmiotu	Egzamin ustny
Forma i warunki zaliczenia, metody i kryteria oceniania	<p>Wiedza studenta jest sprawdzana w toku egzaminu ustnego, a jej podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach.</p> <p>Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest obecność na zajęciach. Egzamin ma formę ustną, sprawdza wiedzę z zakresu zagadnień przedstawionych na wykładzie i zajęciach terenowych. Wymagana jest znajomość podstawowej literatury przedmiotu.</p>
Opis przedmiotu	<p>Wykład dotyczący zagadnień związanych z ochroną krajobrazu kulturowego, jako najszersze pojęcie z zakresu ochrony zabytków, odnosi się do sposobów badania i ochrony zasobów przyrodniczych oraz ochrony przestrzeni historycznie ukształtowanej z całym jej bogactwem dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Wybrane zagadnienia omawiane na wykładzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona krajobrazu kulturowego-podstawowe pojęcia - Kultura i natura – ideowe źródła oraz formy ochrony przyrody - Rola archeologii w badaniach i ochronie krajobrazu kulturowego (lanscape archaeology), rezerwat archeologiczny w krajobrazie kulturowym - Wybrane zagadnienia z zakresu architektury krajobrazu („wnętrze” w kompozycji krajobrazu) - Ochrona krajobrazu kulturowego miejskich zespołów zabytkowych - Ochrona i rewaloryzacja krajobrazu zielonego (założenia ogrodowe, parki, zespoły rekreacyjne) - Tożsamość miejsca w ochronie i kształtowaniu krajobrazu kulturowego
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>U. Myga- Piątek, <i>Krajobrazy kulturowe. Aspekty ewolucyjne i typologiczne</i>, Uniwersytet Śląski , Katowice 2012</p> <p>J. Bogdanowski, <i>Architektura krajobrazu</i>, Kraków 1982.</p> <p>1. J. Bogdanowski, <i>Kompozycja i planowanie w architekturze</i></p>

krajobrazu, Wrocław 1976

2. E. Małachowicz, *Ochrona środowiska kulturowego*, t. 1-2, Warszawa 1988.
3. P.H Goodchild, *Zasady konserwacji krajobrazów historycznych*, Warszawa 199.
4. Z. Myczkowski, *Zintegrowana ochrona dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu wejściem Polski w XXI wiek?*, „Teki Krakowskie”, t. VIII, 2000
5. T.Tołwiński, *Urbanistyka*, t.III, Warszawa 1963
6. Z.Novak , M.Łuczyńska –Bruzda, J.Bogdanowski, *Systemy parków krajobrazowych Polski południowej*, „TeKa Komisji Urbanistyki i Architektury”, t. IV, 1970
7. G. Ciołek, *Zarys ochrony i kształtowania krajobrazu*, Warszawa 1964
8. G.Ciołek, *Ogrody polskie*, Warszawa 1976
9. K. F.Anschuetz, R.H.Wilshusen, Ch.L.Scheick, *Archaeology of Lanscapes: Perspectives an Directions*, Journal of Archaeological Research, Vol.9.No.2, 2001
10. B. Kwiatkowska-Kopka, *Rezerwat archeologiczno-architektoniczny – treść i forma*, Konferencja Polskich Muzeów Historycznych Poznań – Gniezno 2011